

UZASADNIENIE

Przedmiot i przebieg postępowania

1. Pozwem z dnia 14 września 2023 r. Skarb Państwa – Komendant (...) wniósł o zasądzenie od Miasta (...) W. – Biura Mienia Miasta i Skarbu Państwa kwoty 2 955,39 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 lutego 2023 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód wskazał, że dochodzi naprawienia szkody – kosztów naprawy radiowozu, który uległ uszkodzeniu 26.08.2021 r. z powodu koleiny w jezdni (parkingu) przy hali sportowej T. – od podmiotu gospodarującego nieruchomością, która powstała w wyniku nieutrzymywania drogi w należytym stanie przez zarządcę. (pozew, k. 3-6)

2. W odpowiedzi na pozew z dnia 25 października 2023 r. Miasto (...) W. wniosło o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu. Miasto wskazało, że jako jednostka samorządu terytorialnego nie jest właścicielem i nie dysponowało nieruchomością, na której miało miejsce uszkodzenie, lecz jest nim Skarb Państwa. Z tego względu powództwo o naprawienie szkody takie jak w niniejszej sprawie jest w stosunku do Miasta bezzasadne, a co do Skarbu Państwa byłoby niedopuszczalne (gdyż Skarb Państwa występuje po stronie powodowej). (odpowiedź na pozew, k. 54-55)

3. Pismem z dnia 20 listopada 2023 r. powód wniósł o dopozwanie w charakterze pozwanego (...) S.A. Wskazał, że z pisma, które otrzymał od pozwanego Miasta, z dnia 7 lipca 2023 r. wynikało, że to ten ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej zarządcy nieruchomości, na której znajdował się parking (wniosek o wezwanie do udziału w sprawie, k. 63-65)

4. Pismem z dnia 9 stycznia 2024 r. (data nadania, k. 101) pozwany (...) S.A wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu. Wskazał, że zdarzenie drogowego miało miejsce na terenie Centralnego Ośrodka Sportu T., który to podmiot nie jest objęty umową ubezpieczenia OC, potwierdzoną polisą nr (...). (odpowiedź na pozew, k. 91-92)

5. Na rozprawie w dniu 21 marca 2024 r. pełnomocnik powoda oświadczył, że od pozwanego (...) dochodzi żądania określonego w pozwie, natomiast co do pozwanego(...) W. powód cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia. Pełnomocnik (...) W. stwierdził w odpowiedzi, że domaga się od powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (protokół rozprawy, k. 119)

Ustalenia faktyczne

6. W dniu 26 sierpnia 2021 r. funkcjonariusze Policji M. K. i D. S. pełnili służbę radiowozem K. (...) o nr rej. (...) w pobliżu Hali Sportowej (...). Około 18.00 w czasie patrolowania parkingu kierujący samochodem M. K. wjechał w wyrwę w jezdni położoną na asfaltowym parkingu w pobliżu pętli autobusowej, w wyniku czego uległ uszkodzeniu zderzak. Wyrwa była przykryta wodą (stworzyła kałużę) i nie było widać jej rozmiaru i głębokości. Samochód został naprawiony przez spółkę (...) (wykonującą naprawy na rzecz (...)) za kwotę 2 955,39 zł.

(wydruk fotografii, k. 20; protokół szkody, k. 29; sprawozdanie, k. 44; raport, k. 45; notatki służbowe, k. 47-49; faktura VAT, k. 35, 36; zeznania D. S., k. 119v; fotografie i pisma w aktach szkody – str. 6-10; 311-318, 337-338, 341-344)

7. Parking, na którym miało miejsce zdarzenie, znajdował się na działce ewidencyjnej nr (...) z obrębu 5-06-10, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Działka ta stanowi własność Skarbu Państwa i pozostaje w zarządzie Urzędu Miasta (...) W. – Zarządu Mienia Skarbu Państwa. Działka na następnie uległa podziałowi na część bezpośrednio sąsiadująca z pasem drogowym ul. (...) (działka (...)), stanowiącą własność Miasta (...) W. i zarządzaną

przez Zarząd Dróg Miejskich, i obejmującą pozostałą część parkingu (działka (...)), pozostającą własnością Skarbu Państwa i zarządzaną przez Zarząd Mienia Skarbu Państwa – jednostkę organizacyjną M.st. W..

(pismo, k. 9; wydruk z księgi wieczystej, k. 18; mapa z projektem podziału, k. 21; decyzja, k. 57; pismo (...), k. 32)

8. Pismem z dnia 15 grudnia 2022 r. (...) S.A. poinformował Komendę (...), że odmawia zapłaty odszkodowania, gdyż terenem przy ul. (...) zarządza Centralny Ośrodek Sportu T., dla którego (...) S.A. nie udziela ochrony ubezpieczeniowej umową nr (...).

(decyzja odmowna, k. 17)

9. Pismem z dnia 24 stycznia 2023 r. Dyrektor Zarządu Mienia Skarbu Państwa poinformował Komendę(...), że odpowiedzialnym za stan nawierzchni parkingu na działce o nr (...) był Skarb Państwa – Prezydent (...) W. (Biuro Mienia Miasta i Skarbu Państwa) oraz Miasto (...) W. (Zarząd (...)).

(pismo, k. 12)

10. Pismem wysłanym dnia 6 lutego 2023 r. Komenda (...)wezwała Biuro Mienia Miasta i Skarbu Państwa do zapłaty kwoty 2 955,39 zł tytułem naprawienia szkody z dnia 26 sierpnia 2021 r. spowodowanej nienależytym stanem drogi. Wezwanie doręczono adresatowi 10 lutego 2023 r. Pismem z dnia 7 lipca 2023 r. Dyrektor Zarządu Mienia Skarbu Państwa (...) (...) W. poinformował Komendę (...), że teren na którym miała miejsce kolizja był objęty umową OC z (...) S.A.

(wezwanie, k. 10; monitoring przesyłek, k. 11; pismo, k. 9; informacje o ubezpieczeniu, k. 96-102)

Omówienie dowodów

11. Sąd oparł się na dowodach wymienionych powyżej. Ostatecznie jedyny pozwany w sprawie, (...) S.A. kwestionował zasadność i wysokość dochodzonego w sprawie roszczenia, ale nie przedstawił żadnych twierdzeń faktycznych podważających zajście kolizji drogowej, jej przebiegu lub faktu dokonania przez powoda naprawy za cenę określoną na fakturze. Dowody na te okoliczności nie pozostawiały żadnych wątpliwości Sądu, więc zostały uznane za wiarygodne. Dokumenty, które nie zostały powyżej powołane, takie jak korespondencja z Centralnym Ośrodkiem Sportu czy powtarzające się zapytania o podmiot zarządzający nieruchomości, nie miały istotnego znaczenia dla sprawy.

12. Pozwany zarzucił, że kolizja miała miejsce na terenie zarządzanym przez Centralny Ośrodek Sportu (...), dla którego nie udzielał on ochrony ubezpieczeniowej. Jednak przedstawione w sprawie dowody, głównie z pism różnych komórek urzędu (...) W., ale też fotografie znajdujące się w aktach szkody, nie pozostawiają żadnych wątpliwości, że zdarzenie drogowe miało miejsce na terenie działki (...), która nie jest zarządzana przez ten ośrodek. Postępowanie likwidacyjne ubezpieczyciela zostało przeprowadzone niestaranie i najprawdopodobniej przez posługiwanie się nieprecyzyjnym stwierdzeniem „parking przy Łazienkowskiej 6A” osoby udzielające odpowiedzi na zapytania ubezpieczyciela przyjęły, że chodzi o parking przed wejściem do hali (położony na działce (...), którym zapewne zarządza ośrodek), a nie parking asfaltowy obok hali (na działce (...)).

Ocena prawna

13. Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości

Podstawa odpowiedzialności

14. W myśl art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Przesłankami odpowiedzialności na podstawie tego przepisu są: szkoda, zawinione i bezprawne zachowanie się sprawcy szkody oraz normalny związek przyczynowy między takim zachowaniem się a szkodą. Wszystkie te trzy przesłanki muszą

zająć równocześnie, a wystąpienie tylko jednej lub dwóch z nich nie wystarczy do zaistnienia odpowiedzialności odszkodowawczej.

15. „Bezprawność” w rozumieniu powyższego przepisu oznacza nie tylko niezgodność z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, ale też z zasadami współżycia społecznego lub innymi obowiązującymi normami, na przykład deontologicznymi, związanymi z wykonywaniem jakiegoś zawodu (por. J. Gudowski, G. Bieniek [w:] T. Bielska-Sobkiewicz, H. Ciepła, M. Sychowicz, R. Trzaskowski, T. Wiśniewski, C. Żuławska, J. Gudowski, G. Bieniek, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania. Część ogólna, wyd. II, Warszawa 2018, art. 415). W myśl art. 355 §§ 1 i 2 k.c. dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju (należyta staranność).

16. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, drogi, parkingi oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym takiej drogi, są drogami wewnętrznymi. W myśl ust. 2 tego artykułu budowa, przebudowa, remont, utrzymanie, ochrona i oznakowanie dróg wewnętrznych oraz zarządzanie nimi należy do zarządcy terenu, na którym jest zlokalizowana droga, a w przypadku jego braku - do właściciela tego terenu. A zatem w pierwszej kolejności odpowiedzialnym za utrzymanie drogi wewnętrznej we właściwym stanie jest podmiot sprawujący zarząd nad terenem, na którym położony jest ta droga, niekoniecznie będący jej właścicielem.

17. Jak wynikało z pisma Dyrektora Zarządu Mienia Skarbu Państwa z 24 stycznia 2023 r., zarząd nad działką (...) sprawuje Biuro Mienia Miasta i Skarbu Państwa. Biuro to jest jednostką organizacyjną Urzędu Miasta (...) W., czyli urzędu pomocniczego Prezydenta Miasta (...) W., sprawującemu swoje obowiązki zarówno jako reprezentant gminy M. (...) w W., jak też i reprezentant Skarbu Państwa – z racji wykonywania również zadań zastrzeżonych starosty. Urząd (...) W. jest jednostką organizacyjną Miasta (...) W., a zatem w sferze prawa cywilnego zobowiązania, których stroną jest Urząd (...) W., są zobowiązaniami Miasta (...) W., i to niezależnie od zadań wykonywanych przez daną jednostkę organizacyjną. Z tego też powodu podmiotem odpowiedzialnym za ewentualne szkody, wywołane działaniem Biura Mienia Miasta i Skarbu Państwa, jest Miasto stołeczne W., a nie Skarb Państwa, pomimo że jego zadaniem jest zarządzanie także mieniem Skarbu Państwa.

18. Bez wątplenia w ramach należytego zarządzania nad otwartymi do ruchu drogami wewnętrznymi należy zapobiegać powstawaniu głębokich kolein i wyrw, które grożą uszkodzeniem pojazdów przez nie przejeżdżających, a w razie ich powstania należy je likwidować. W razie naruszenia takiego obowiązku to zarządca drogi jest odpowiedzialny za powstanie szkody na ogólnej zasadzie art. 415 k.c.

19. W świetle ustalonego stanu faktycznego należało uznać, że podmiotem odpowiedzialnym cywilnoprawnie za szkodę spowodowaną wadliwym zarządzaniem parkingiem na działce (...) jest Miasto (...) W., w ramach którego funkcjonuje Biuro Mienia Miasta i Skarbu Państwa, gospodarujące także mieniem stanowiącym własność Skarbu Państwa. Miasto to zawarło z (...) S.A. umowę odpowiedzialności cywilnej, a zatem za szkody wywołane wadliwym sprawowaniem zarządu nad parkingiem mógł odpowiadać także ubezpieczyciel.

20. Ostatecznie powództwo w stosunku do (...) W. zostało cofnięte ze zrzeczeniem się roszczenia wobec tego podmiotu, przez co Sąd nie wyrokował co do roszczenia skierowanego przeciwko pierwszemu pozwanemu. Powyższy wywód był jednak konieczny dla wyjaśnienia odpowiedzialności drugiego z pozwanych, (...) S.A.

Ustalenie prawa do odszkodowania od ubezpieczyciela, wysokość odszkodowania

21. Odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanego w tej sprawie wynikała z faktu zawarcia przez Miasto z ubezpieczycielem umowy ubezpieczenia cywilnego (OC). Stosownie do treści art. 822 § 1 i 2 k.p.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Z kolei z § 4 wynika, że uprawniony do odszkodowania w związku ze

zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

22. Przy ubezpieczeniu majątkowym świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, przy czym w myśl art. 824¹ § 1 k.c., o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody. Odszkodowanie ma zasadniczo na celu naprawienie szkody wyrządzonej ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu w wyniku zajścia wypadku ubezpieczeniowego.

23. W niniejszej sprawie (...) S.A. zdarzenia nie zakwestionował merytorycznie ani zajścia zdarzenia drogowego, ani wysokości szkody zgłoszonej przez powoda. Z tego względu powództwo co do kwoty głównej zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Odsetki

24. Powód dochodził odsetek od kwoty odszkodowania od dnia 25 lutego 2023 r. do dnia zapłaty. Zakład ubezpieczeń zobowiązany był do wypłaty odszkodowania zgodnie z treścią art. 817 k.c. w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku i wystąpieniu szkody. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że pozwany (...) S.A. o szkodzie był zawiadomiony jeszcze w 2022 r. (odmówił zapłaty pismem z dnia 15 grudnia 2022 r.), a zatem w dniu 25 lutego 2023 r. już niewątpliwie minął trzydziestodniowy termin na zaspokojenie przez niego roszczenia powoda. Z tego względu odsetki zasądzono zgodnie z żądaniem pozwu na podstawie art. 481 k.c.

Koszty postępowania - (...)

25. O kosztach postępowania pomiędzy powodem a pozwanym (...) S.A. Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Powództwo przeciwko temu pozwanemu zostało uwzględnione w całości, a zatem powód mógł żądać zasądzenia na swoją rzecz całości poniesionych kosztów, to jest 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego na podstawie § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych, które należało podwyższyć o odsetki ustawowe za opóźnienie na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.

26. W związku z tym, że powodem w sprawie był Skarb Państwa, który nie ponosi opłat w sprawie, nakazano pobrać od pozwanego (...) S.A. na rzecz tutejszego Sądu równowartość opłaty od pozwu w wysokości 200 zł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Umorzenie postępowania, koszty – (...) W.

27. Na rozprawie pełnomocnik powoda ostatecznie cofnął powództwo w stosunku do pierwotnie pozwanego (...) W. wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

28. Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Zgodnie z § 4 tego artykułu Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

29. W niniejszej sprawie nie zachodził żaden z przypadków określonych w art. 203 § 4 k.p.c. Decyzja o niedochodzeniu odszkodowania od Miasta, a wyłącznie od ubezpieczyciela, była wyrazem świadomej woli powoda (Skarbu Państwa, reprezentowanego przez zawodowego pełnomocnika) i nie było podstaw do uznania cofnięcia pozwu za sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego albo zmierzające do obejścia prawa. Z tego względu na podstawie art. 355 k.p.c. postępowanie w stosunku do (...) W. umorzono.

30. Z racji cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia w sytuacji, w której nie wynikało ono z zaspokojenia roszczenia w trakcie procesu lub innego działania uzasadniającego ocenę, że wniesienie powództwa było konieczne do

ochrony prawnej swojego roszczenia przez powoda, to właśnie jego należało potraktować jako stronę przegrywającą. Tym samym zasądzono od powoda na rzecz Miasta (...) W. zwrot kosztów sądowych – kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 900 zł.

Zarządzenie:

(...)